

En smoen vā de vterste des myschē

On alre heffste brueders. wilt overden-
ke die leste dinge. en minner mee-
en suldi sundige. Alre heffste hier-
van secht plato. Die dageliese off-
stedige overdenkinge. Als dits is die alre over-
ste wijsheit. Want die dit neemt gemeynlic
onverstent alle mēsche sonder enich aen sien-
der persone. Als oec die pater secht. Dat sterue
is gemeyne. en die dit en spuert niemant
noch eerveerlich. noch weeldich. noch stacht.
noch crandz sy en merre alle tē den dorpel des
dode. Amer van secht Ante Augustin aldus.
Die tijdenbondige leue en is niet anders dan
een gemeyne loep tē den dode. Want se vne
een mēsche gebare is. en bestet te leue. se be-
gint hy oec te sterue. En syn leue en is anders
niet dan een tijdelic tēgaen vande leue tē
den dode. Want niemāt en is inder werlt.
die dat en is on over een iaer naerre dan nu.
en naerre gisteren dan eergisteren. en naerre
hede dan gisteren. Aldus leue vrinde se siene
wy dch. dat onse leue niet anders en is. dan
een loep off een gauch tē den dode. Als oec Seneca
secht aldus. Alle dage gaen wy tē den dode. en
alle dage wort ons affgenome een dele onse
leues. Hier om is oec apenbaer dat ons geene
dingh zekerre en is dan die dit. Ind niet onse

te ginsten des
ca. 9.

apla. 1. 9.

hertze dan die vrie des dits. **H**ene vriedt over dat
dach en besiet. **I**s onse leue andere yet dan alsoe
een koninc off coninc vol hant. die stant en meste
daerme dagelike te giet en meenter wt een
tree off drie off vier daer na een gese richt.
en dat die en die andere die inder comenoch
blyue die een en sluge. **E**n leyder dus dan
wy geche dume meste gelike den hant en
en sien niet aen dat die dat comet hant end
morge. **E**n haelt onser een off twee. drie off
vier. off meer. **A**ls suster off bruder. vader
off moeder. neue off nichte. jonck en alt. end
vriendt en weet wech hy dat yet verhalde mach
bis tuer off te nacht. off bis morgē. **E**n bly
ue nochtant willens inder comenoch mitte han
ten. **E**n en wille niet gedende aen die leste di
gen die ons se nae syne. en se gemelike
anerde en aenstaen sullen. **E**n daer om se
waert ons onse hene heere ihesus xps seer gret
lich en sprek. **W**aert daer om. **w**ant sy en
weet dach noch vrie. **H**ier op secht Sate Augu
stin aldus. **O**nse sepper wold daer om die vrie
onser dits van ons verstop late wese. op dat
een ygelike meste daer om te ymifer. ~~want~~
sould wese in sine werke. en so se vole mer
ale die vrie des dits onsekerre is. **I**nd wat
dan dat stant ene gemene regel is alre meste
en en wete niet ene vrie land te leue. **D**aer om
se sould wy mogelich die leste dinge aen sene

Als dat eynde ons leuens. Ind wat ons dan gesche
sal in die vte des dits die alre verneerlick is en
wese sal alden gone die die leste dingemiet
ouer dacht en heben. **H**ier om lieue vriende se
wilt doch volge der warmte des wyse mans
Als Salmon. Daer hy sinen soen raecmt. en ons
allen. Daer hy alda secht. myn lieue soen wilt
gedenke nuer lester dinghe. en nimmer en sal
tu syndige. In welke worde die wyse man
ons bewyst ave dinghe. **T**en iersten male den
nuttin raet. Als dat hy secht. myn lieue soen
ouer denke dine leste dinghe. **T**en andere male
die vrucht en nuttichheit. die van desen nuttin
raet comt. Daer hy secht en nimmer en sal tu
syndige. **D**och nu grote nuttichheit comt van
se delyne dinghe. **H**ier om alre heffste vriende.
se is ons warmte seer nat te ouer denke de
seer nutte raet des wyse mans. **A**ls valt dat syn
die leste dinghe die wy ouer denke sulle. **D**ie is der
lester dinghe. die wy altyt in gedachtenisse sulle heben
Ten ierste die lesten dinghe des vleisches. **T**en anden
male die leste dinghe der werlt. **T**en der den male
die dinghe der siele. **T**en iersten male se sulle wy
ouer denke die leste dinghe des vleisches. als te
wat eynde onse vleische come sal. dat wy dus let
kerlick en sacht geymedt en gehalde heben. **D**iet
is dat nu niet vmyle stinkende en dreck en zene
spyse der worme. **H**ier aff secht Job. Die storch
die ryck. die schone die ionge die alde. **A**lle ruste

in mid' dreck en puluer en die worme overditen
sy. Want weer een mēsche sē schān als absalon
sē sterck als sampson. sē ryck als tyres. sē
medelich als salomē off alexander. sē lanchmich
als matusalem. die dāer leefte negenhondert en
tweintich twēghentich iār. sē maect doch al die
ere en glorie gēendat werd' mēt' dā. end
dā vleysche mat overmēt d' worme te schert
en gēten werd'. **Och** wy arme gedie mēsche
dat wy dīs niet aensien noch bedinke en wille
dat wy omers dūwerd' māt. en niet sē volc
toerlaets noch tīd en wele. als een vre weer te
hant. off schier off tancet off morgē. off te wat
tīd en dat māt omers wāse. die dat steet alijt
bewet. in mid' huse. butē dā huse. op der strātē
en aen alle cymē en wacht onser dat hy ons
myt sich mach mēne. en onse vleysche d' worme
stēcke. **Wier** van sedyt sunte bernardus. **O**
mēsche dīne vleysche en is niet anders dā een
schymme to vleysche gemaect. en myt eene
brecher schānheit bededet. **En** aen leste sal
dat wesen ene omeyne buylde. en een spuse
der worme. **Och** wy arme gedie mēsche. dat
wy om sē deyne tyt die wile wy leue. onse bu
le vergēdliche vleysche dūse seer myne. end
sine quade begēte volge. dāer wy ewelich en
omermēer onder den hēlsche gruweliche bōse
geqte. sē wreethich gepinicht sullen werd'. **O**

Ihene **M**enighen laet ons doch douch amer. douch
 dese geweliche sake. Want dat is ene suete medi
 cine tegen die smid. **W**y lesen inder hystorien
 der bragmanne. die alle wereliche dinge vsmact
 dat Alexander den lude dede saryne. dat sy bidden
 solden van op wat sy wolden. En sy stene he weder
 aldus. Geest ons onsterfflicheit. dat begeren wy
 ban al douch. Daer op streeff on Alexander weder
 om. Waer solde ic v onsterfflicheit gegene. sint
 den male dat ic selue sterfflic bin. Daer op stee
 ne sy en weder. Sy di dan sterfflich en bekeneet
 dat. waer om duet gy dan se vole. quade. Want
 beacht in alle tijde dat gy sterfflich weert gy en
 zedert se vole. quade. **H**ier van secht Ecce
passet. Dat waer bitter is dine gedechenisse. den
 onrechtuerdige mensche. **T**en andere male se sul
 len wy onerdendie. die leste dinge deser werlt. Als
 te amer. douch waer wy getagen sulle werde. inder
 einde der werlt von. dat strenge gericht. Daer
 om secht die apostel aldy. Wy sulle al staen voor
 gericht xpi. en een yselich sal red gene van se selue
 Och heue mensche wy sien doch dat ene misdiedige
 mensche alre veruerliche is von ene wereliche
 richter. red te gene van synre misdiet. Och waer
 wermate veruerliche est dan den arme sinder
 reden te gene vanden coninc alre coninc den stren
 gen richter. En niet hemelich. mer vor alder
 werlt. En alle heilige. en var alle verdamde
 mensche. **H**ier van lese wy inder vader buede. wa

xi.

As rōnōt x^o

In ept. ad rohm.
mach.

dat een wt vader sach enē jonke lichte en seer
lachen en sprack. **W**ij sullen vār hemel en eerde
reden enē. van alder tijt onses leuens en du
laches. **H**ier van secht Sint bernard aldus
Hij sal comē die die sake weder om richter sal die
daer quellide gericht sijn. **E**n die daer versma
den en verschemē sal die sake die quellide en
onredelike geswore sijn. **E**n die daer sal dāne
gericht den gone die onrecht geleden hebē. **W**ant
sedt hy. **D**ie dach des gerichtes sal comē. daer die
reynē herte mitter en beter sullen wesen. dan stren
ge en stoke en berhend woude. en ene quade
conscience beter dan sedre en bydele vol godes
Want die richter en mach niet bedrage wēde
niet enige woude. noch hy en mach niet gelu
get wēde niet enige game. **S**chake lieffte
vriende weer dat sake dat wij desen dach alre
vār ogen hedde. wij soldē ons so ten mynste
hmedē von. die lide sūde. **I**n der derde male
sullen wij overdenke die **o** leste dinge der siele
dat is te overdenke dat die arme siele. als sy
vande lichām gesteid is. dan gebuert wort daer
sy vdiēnt heft. **I**s sy gevondē in ene quade staet
te hant wort sy gebuert totter onbetander ste
te. dat sy mit se meniger leye vuerlicher
o sprake lideer pine vande vosen geeste gepnicht
sal wēde. **H**ier van secht Sint bernart aldus
Dat my siele wa verneder lide sal dy wege die dach

to d' ewiger vrom
de. Is sy gevondē
in ene quade staet
te hant wort
sy gebuert.

187
Wanneer gy achter gelaeten hebt alle dese rege-
wonderige dinge. die v seer lustelick ware en seer
wale behaechde. en om bywonen seer geselsom ende
behegclike was. **E**n gy nu allene sult wandere
in dit onbekende lant om gepinicht te werde
Hier van lesen wy een exempel. waer een her-
toge van loeringe die seer sonck was. en was be-
uallē myt eenre sterffliker sijnck. **E**n in sinen
lesten lach. en ansach syn grote slate. en sinen
schone sale. en aemerdaht syn grote heerlicheit
daer seide hij aldus. **O** almachtige god waer seer
is dese werlt te secomen. **W**ant ic die seer vole
schame sale en borge en heerlicheit hebbe.
Ind nu niet en weet. **W**aer ic arm mēsche dese
nacht sal gaen. off wie mi herberge sal **A**ldus
waer verneerliche is die wtganc. **W**aer die
siele vande licham scheidt **H**ier van secht
Sint Geregh. **I**n eenre vneerlicker maniere
wort die dat den onselige. dat is de vadem den
mēsche. **A**ls die dat sonder dat. dat eynde sonder
eynde. **W**ant die dat leeft alrijt myt on. **E**n
dat eynde begint alrijt. **D**ie arme siele wort
ewelick gepinicht. **E**n die vlame en wort nu-
mer wtgedien. en sy sal sonder eynde ewelick
gepinicht werde. **A**ene vrinde dit is vneerliche
te hore. waer seer verneerliche ist dan de gone
die die stunde vneerliche en ewige pine lijde

11 g. mol. 71

stullen. **I**ch waer sijn is die mensche die nu
se pine ander dinc. op dat hy een verbarmen
ander sine arme siele gevinge. **E**n hied sich
vaer die sijn. **I**ch hene mensche waer sijn wy
dus rechte onbarmhertich over onse arme siele
dat wy om se cleynre en coeter tyt. en om se
wenich genouchden des vuylen vleisches die
arme hene siele aenigene den bosen helsche
vyand ewelick te pynige. en berone die ar
me siele der ewiger vronde. **A**er sy te gestape
is. en om erne wesen sold. **B**iet hene mensche
waer een siele se selich als sy vande licham
sijdt dat on guet werke overwage on
quade werke. **I**ste hant se waer die engelen
aer beryt. en vuerde die te der sueticheit
des ewige leues. **E**n in die onspreekelike
vroude. welke vroude se ontelick en se on
begripelick is. dat nye oge en bescomeden
noch nye on en houde. noch nye in mensche
herte en qua. **T**ot welker vroude ons bren
gen wille. **D**ie grondelose barmherticheit des
vaders. des sone en des heilige geestes. **A**me.

O Virgo homo qui vivit et non videbit mortem
Desse vroude sprac David in sine hxxviii
psalm. **E**n sy aldus te dinc. **W**ie is die mensche